

BALET

Umetniška gimnazija – plesna smer;
modul B: sodobni ples

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: balet

Izobraževalni program umetniške gimnazije - plesna smer; modul B: sodobni ples:

obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

Polonca Češarek Puklavec, Zavod RS za šolstvo; Maja Delak, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana; Zala Dobovšek; Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo; Petra Pikalo, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana; mag. Živa Žitnik, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana.

JEZIKOVNI PREGLED: Mira Turk Škraba

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-balet_um_pl_b.pdf

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [261649667](#)

ISBN 978-961-03-1481-3 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt balet za izobraževalni program umetniške gimnazije – plesna smer, modul B – sodobni ples.

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu balet za izobraževalni program umetniške gimnazije – plesna smer, modul B – sodobni ples

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi illisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari valent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti commihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit equasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatorum qui ut re perumquaepep quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrym volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagmam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cupratu repeliam.
- Et omno commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequi.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorum quasimus mo mi.*
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cupratu repeliam.*
- Et omno commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

9 Gimnazija | Zgodovina

27. 2. 2025 /// 15:45

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 10

Obvezujoča navodila za učitelje 10

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 12

Kažipot po didaktičnih priporočilih 12

Splošna didaktična priporočila 13

Splošna priporočila za vrednotenje znanja
..... 14

Specialnodidaktična priporočila
področja/predmeta 16

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 20

PRAKTIČNO DELO 21

Postavitev telesa..... 22

Principi in kvalitete gibanja 25

Prostor 26

Delo s skupino in v skupini.....27

Vidiki performativnosti..... 28

BALETNA TEORIJA IN TERMINOLOGIJA . 30

Baletna teorija..... 30

Baletna terminologija 32

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH33

Didaktična priporočila 33

PRILOGE 34

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Balet ima ključno vlogo pri celostnem razvoju dijakov. Vključitev baleta v predmetnik omogoča dijakom pridobivanje pomembnih veščin in znanj, ki jih ponuja ta predmet. S pomočjo baleta dijaki razvijajo disciplino, vztrajnost in natančnost, ki so bistvene za uspeh v katerem koli plesnem slogu. Prav tako imajo dijaki priložnost izboljšati telesno držo, moč in gibljivost, ki so ključni elementi zdravega in uravnoveženega telesa.

Poleg fizičnih koristi balet prispeva tudi k razvoju kognitivnih sposobnosti, kot so koncentracija, spomin in koordinacija. Telo je namreč s svojim gibanjem eno osnovnih sredstev sporazumevanja, ples pa kot specifično opredeljeno gibanje univerzalni jezik, ki prehaja in presega nacionalne in starostne meje, razrede in omejitve. Kot primarna oblika človeške zavesti, kulture in zgodovine je ples odličen poligon tako za razvijanje motoričnih in kognitivnih spretnosti človeškega telesa, discipline, kot tudi umske širine z večanjem psihično-kognitivnih kapacitet in razumevanja.

Balet spodbuja tudi socialne veščine, saj dijaki skozi sodelovanje in komunikacijo z vrstniki razvijajo medsebojno spoštovanje in sposobnost dela v skupini. Te izkušnje so ključne za osebni in socialni razvoj dijakov.

Balet omogoča dijakom, da razvijajo svojo ustvarjalnost in izražanje skozi gibanje, kar prispeva k njihovemu celostnemu umetniškemu razvoju. Vključitev baleta v predmetnik dijakom ponuja pomembno priložnost za raziskovanje in izražanje skozi ples, kar je ključnega pomena za njihov osebni in umetniški razvoj. Balet jim omogoča, da razvijajo svoje potenciale na različnih področjih, kar jim bo koristilo ne le v obdobju izobraževanja, temveč tudi kasneje v življenju.

Ker je v okviru predmeta balet prilagojen potrebam sodobnega plesa, postavlja vzporednice z mehanizmi v sodobnih plesnih tehnikah.

Balet je v konceptu vsestranske usposobljenosti sodobnega plesalca del njegove splošne kulture in vzgoje k vrednotenju kulturne raznovrstnosti. Je osnova, izhodišče in predpostavka prihodnjemu razvoju v različnih sodobnih plesnih tehnikah ter pomembna dopolnitev, ki znatno prispeva k večji fleksibilnosti sodobnega plesalca. Pravilna postavitev telesa vodi k njegovemu obvladovanju in doseganju popolnosti giba v njegovi izvedbi.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Pri načrtovanju in izvajanju učnega procesa pri predmetu balet mora učitelj upoštevati miselne in spoznavne procese dijakov ter jih spodbujati k aktivnemu sodelovanju in razmišljanju. S tem ustvarja spodbudno učno okolje, v katerem dijaki lahko razvijajo svoje plesne sposobnosti in osebne lastnosti.

Kritično mišljenje je temeljni cilj, saj učitelj vodi dijake k razmišljanju o baletni tehniki in njenem vplivu na telo in um, kar razvija sposobnost analiziranja in vrednotenja različnih plesnih tehnik ter samostojno mišljenje.

Razvijanje discipline in vztrajnosti je še eno temeljno vodilo. Skozi redno vadbo in ponavljanje dijaki razvijajo delovne navade in vztrajnost, ki so ključne za uspeh pri baletu in na drugih življenjskih področjih.

Povezovanje teorije in prakse je ključno, saj dijaki teoretična znanja baleta uporabijo v praksi, kar krepi njihovo razumevanje in sposobnost uporabe znanja v različnih kontekstih.

Poleg tega je pomembno razvijanje ustvarjalnosti, ki krepi njihovo domišljijo in inovativnost ter jim daje samozavest in veselje do plesnega ustvarjanja.

Spodbujanje refleksije je prav tako pomembno. Z razmišljanjem o svojem napredku, izzivih in dosežkih dijaki razvijajo zavedanje o lastnem učenju in osebem razvoju. S tem postajajo bolj samostojni in odgovorni za svoje učenje.

Pomembno je tudi spodbujanje sodelovanja in komunikacije. Učni proces spodbuja dijake k sodelovanju in učinkoviti komunikaciji z vrstniki. Skupinsko delo in izmenjava idej prispevata k boljšemu razumevanju baletne tehnike in krepitvi socialnih veščin, kar je ključnega pomena za njihov osebni in profesionalni razvoj.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Pouk mora biti strukturiran in sistematičen, upošteva se progresivno nadgrajevanje tehnike in veščin. Redna vadba osnov baletne tehnike je bistvena, saj omogoča trdne temelje za nadaljnje učenje.

Učitelj naj uporablja raznolike metode poučevanja, ki vključujejo tako demonstracijo kot tudi verbalna pojasnila, da se zagotovi celovito razumevanje gibov in tehnike.

Ustvarja naj spodbudno in podporno učno okolje, v katerem se dijaki počutijo varne in motivirane za raziskovanje in razvoj svojih plesnih sposobnosti ter so spodbujeni k razmišljanju o pomenu in vplivu baletne tehnike na njihovo telo in umetniški izraz.

Pri pripravi in izvedbi pouka mora učitelj upoštevati zagotavljanje varnosti tudi v smislu varnega okolja za vadbo, pravilnega ogrevanja in ustrezne uporabe opreme.

Pouk se prilagodi glede na zmožnosti dijakov z upoštevanjem individualnih razlik in omogočanjem prilagoditev, ki spodbujajo optimalno učenje, celostni razvoj dijakov in visoke standarde znanja za vse dijake.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelke *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

- » Razdelka ***Splošna didaktična priporočila*** in ***Splošna priporočila za vrednotenje znanja*** vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/3ladrdt>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.
- » Razdelek ***Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta*** vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifikke.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

- » Razdelka ***Didaktična priporočila za temo*** in ***Didaktična priporočila za skupino ciljev*** vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti dijakov, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka ***Priporočeni načini izkazovanja znanja*** in ***Opisni kriteriji***, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj dijakov prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi dijakom omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih premišljeno, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega dijaka, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » dijake aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » dijakom omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe dijakov;
- » dijakom postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri dijakih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov dijakov;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta dijakom omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);

- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);
- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo dijake k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju, reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe dijakov v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela dijakov, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih dijakov. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost dijakov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter dijakov iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki dijakom iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in v drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za dijake iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja dijakov skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju (ugotavljanje predznanja in znanja dijaka na vseh stopnjah učenja) kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega dijaka, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja dijakovo predznanje in ugotovitve uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek dijaka. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih dijakov ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako dijak dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;
- » spodbuja dijaka, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnán na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira dijakovo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » dijaka spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » dijaku sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj dijaku omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je dijak spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe dijaka, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljih učnega načrta in jih učitelj pri dijaku sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi dijaku. Če dijak v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja. Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznolikega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi dijak izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

Učni načrt učitelja usmerja pri izboru učnih strategij oziroma k cilju usmerjenih učnih dejavnosti. Učitelj pri načrtovanju učnih ur izhaja iz:

- temeljnih didaktičnih načel (npr. načelo aktivnosti, načelo nazornosti, načelo strukturiranosti, sistematičnosti in postopnosti, načelo ekonomičnosti in racionalnosti pouka, načelo povezovanja teorije in prakse, načelo trajnosti znanja, načelo motivacije, načelo individualizacije pouka, načelo socializacije dijaka),
- dijakovih plesnih sposobnosti, spretnosti in znanj, razvojnih značilnosti, individualnih potreb in interesov ter
- kulture, umetniške in sporočilne vrednosti plesa.

Poleg že uveljavljenih in preizkušenih didaktičnih strategij ter metod v pouk vključuje inovativne tehnike, prožno uporablja različne učne oblike, uvaja nove didaktične postopke, učne metode in sodobne digitalne tehnologije. Pouk izvaja v spodbudnem učnem okolju, tako v razredu kot tudi zunaj njega. Obiski predstav in plesnih prireditev ter srečanja s plesnimi umetniki pomembno širijo plesna znanja dijakov, spodbujajo kritično mišljenje in razvijajo estetsko vrednotenje.

Plesna znanja prispevajo k razvoju ključne kompetence kulturna zavest in izražanje. Ob zavedanju slovenske plesne in kulturne identitete, ki temelji na bogati zakladnici, dijaki širijo svoja znanja ter spoznavajo raznolikost in bogastvo plesnih praks.

Zgradba učnega načrta

Cilji v učnem načrtu so oblikovani odprto in široko, kar učitelju omogoča avtonomijo pri izboru plesnih vsebin ter njihovemu prilagajanju razvojnim značilnostim, možnostim in interesom

dijakov. Cilji se nadgrajujejo iz letnika v letnik, kar zagotavlja postopnost in kontinuiteto skozi celotno gimnazijsko vertikalno. Standardi znanja so izpeljani iz ciljev.

Pri vsaki temi so nanizane skupine ciljev zbrane pod svojim tematskim naslovom. V vsaki temi se uresničujejo vsi cilji vseh tematsko združenih skupin ciljev, načrtovanje teh ciljev pa naj bo uravnoteženo z razvidno rdečo nitjo učnega procesa. Skozi daljše časovno obdobje učitelj načrtuje postopno uvajanje ciljev in njihovo nadgradnjo z novimi, pri čemer izhaja iz usvojenih znanj in spretnosti pridobljenih v predhodnih letnikih.

Učenje in poučevanje baletne tehnike bo uspešno, če bo celostno, dejavno, disciplinirano in ustvarjalno. Tak pristop omogoča in spodbuja doseganje splošnih in procesno-operativnih ciljev na plesnem in razvojnem ustvarjalnem področju.

Pomembno je vzpostavljanje spodbudnega učnega okolja, ki je za vsakega posameznega dijaka tako čustveno kot socialno varno. S tem poleg zagotavljanja učenja in napredka prispevamo tudi k razvoju osebnostnih in družbenih kompetenc.

S sprotnim spremljanjem učnega procesa vsakega posameznega dijaka in z zagotavljanjem pravočasne in kakovostne povratne informacije dijakom pomagamo ozavestiti proces učenja.

Dijake spodbujamo k aktivnemu preizkušanju, analiziranju, izmenjevanju izkušenj in povratnih informacij, s čimer jih urimo v samouravnavanju in prevzemanju odgovornosti za lastno učenje.

Pri izbiri vsakega naslednjega koraka v dijakovem repertoarju učenja je treba upoštevati splošna načela težavnosti: tehnično (mehanično), vsebinsko in načelo kompleksnosti baletne tehnike. Vsako nalogo v učnem procesu je treba realizirati na profesionalni ravni z upoštevanjem posebnosti vsakega dijaka, njegovih intelektualnih potencialov in motivacije za samostojno delo, vendar z jasno načrtovanimi nalogami.

Upoštevati je treba čas, namenjen temu predmetu, in temu primerno načrtovati vsako srečanje učitelja z dijaki.

Učitelj avtonomno nadgrajuje poznavanje baleta, ki se v praksi lahko udejanji s skrbno načrtovanimi in izpeljanimi učnimi urami. Težavnostno stopnjo vsebin lahko učitelj prilagaja glede na zmožnosti in potrebe dijakov. Dijake lahko učitelj razporedi v dve ali več skupin, za lažje spremljanje in usvajanje vsebine predmeta. Nadarjenim in ambicioznejšim dijakom lahko postavi višje umetniške zahteve in ustvarjalne cilje.

Predmet balet se smiselno povezuje s poukom sodobnih plesnih tehnik, kompozicije plesa, umetnostne zgodovine, matematike in fizike ter posredno z vsemi predmetnimi področji, ki se navezujejo na tematiko letne produkcije.

Medpredmetne povezave se lahko izvedejo v različne namene in na različne načine, npr. kot motivacija, nadgradnja obstoječega znanja, oblikovanje avtentičnih nalog, projektni dan ipd.,

uresničevanje medpredmetnih povezav pa je odvisno od povezovanja učiteljev vseh predmetnih področij in načrtovanja povezav na ravneh šole, strokovnih aktivov in posameznih učiteljev.

Vključevanje medpredmetnih povezav v učni proces omogoča dijaku, da:

- » razvija in širi imaginarni prostor in prostor navdiha pri ustvarjanju;
- » poglobljeno in celostno uporablja širša znanja za lasten ustvarjalni proces pri oblikovanju avtorskega plesnega dela;
- » oblikuje in ustvari plesne fraze kot dodatek k drugim ustvarjalnim umetniškim predmetom;
- » poglobljeno razume soodvisnosti plesnega ustvarjanja z aktualnimi družbenimi in zgodovinskimi gibanji.

Preverjanje, ocenjevanje znanja

Pri vsaki skupini ciljev so nanizani široko zastavljeni cilji in standardi znanja, ki učitelju omogočajo avtonomijo. Iz ciljev, ki jih lahko objektivno preverimo, so izpeljani standardi. Standarde znanja se dosega skozi vzgojno-izobraževalno delo v dejavnostih, ki se izvajajo v živo s prepletanjem ciljev, vsebin, metod in oblik dela. Pri doseganju kakovostne ravni standardov upoštevamo individualne značilnosti plesnega razvoja dijakov.

Priporoča se, da se pri predmetu balet dosežek dijaka ocenjuje po sklopih usvajanja principov, in sicer predvsem pri praktičnem delu – ocenjevanje praktičnega dela je obvezno.

Dijak lahko pridobi tudi pisno oceno – oceni se poznavanje baletne terminologije: osnovni baletni pojmi z razčlenbo pravilne izvedbe korakov.

V vsakem ocenjevalnem obdobju naj dijak pridobi vsaj eno oceno. Učitelj spremlja dijakov razvoj, kontinuirani individualni napredek in proces dela na področju tehnično-plesnega znanja (sposobnost doseganja ciljev v skladu s svojimi telesnimi zmožnostmi, kvaliteta tehnike, tehnična pravilnost izvedbe, izraznost, osebna interpretacija).

Učitelj ocenjuje dijaka po skupnih kriterijih, ki jih določi predmetni aktiv. Zaradi uresničevanja specifičnih ciljev predmeta učitelj spremlja in vrednoti tudi dijakov kontinuiran odnos do dela ter polno, kvalitetno in konsistentno udeleževanje pri učnih urah.

Priporoča se, da se dosežek dijaka enkrat v ocenjevalnem obdobju oceni komisijsko, pri čemer komisijo sestavljata vsaj en plesni učitelj, ki dijaka ne poučuje. Oceno komisija določi v soglasju z učiteljem, nosilcem predmeta.

Delo z dijaki z raznolikimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Učitelj preko inkluzivne prakse prilagodi poučevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja za nadarjene dijake, dijake z učnimi težavami, dijake s posebnimi potrebami, dijake priseljence, dijake iz manj spodbudnega družinskega okolja. Prilagaja vsebine, metode, oblike in pristope

dela, čas ter rabo didaktičnih pripomočkov za dosego ciljev in standardov znanj ali preseganje le-teh. Delo z dijaki z raznolikimi potrebami zahteva timsko delo, sodelovanje med učitelji, spremljevalci in drugimi strokovnjaki. Učitelj sproti evalvira učinkovitost prilagoditev ter jih po potrebi spreminja glede na dijakov napredek.

Osnovno izhodišče za učiteljevo delo v prilagodljivem in vključujočem učnem okolju so spoštovanje ter upoštevanje različnosti, izvirnosti in individualnosti, pa tudi njegova lastna inkluzivna poučevalna praksa zaradi vse večje raznolikosti med dijaki. Prilagodljivo in vključujoče učno okolje poudarja pomen koncepta vključevanja, ki temelji na dojemanju razreda kot skupnosti različnih in edinstvenih posameznikov ter zahteva prilagoditev vzgojno-izobraževalnega procesa, da ta ustreza potrebam vseh dijakov.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

PRAKTIČNO DELO

OBVEZNO

OPIS TEME

V okviru predmeta je balet prilagojen potrebam sodobnega plesa, zato postavlja vzporednice z mehanizmi v sodobnih plesnih tehnikah.

Skupine ciljev, ki jih navaja učni načrt, zajemajo znanja in veščine. Te dijak dosega v obdobju štirih let skozi strukturo baletne ure, ki je razdeljena v več sklopov, in sicer: vaje pri drogu, vaje na sredini, skoki, obrati (*tour*) in *pirouette* ter kratke plesne fraze/*etude*.

Zaporedje vaj:

- » vaje za ogrevanje, pripravo in aktivacijo telesa;
- » vaje pri drogu: *plié*, *battement tendu*, *battement jeté*, *rond de jambe par terre*, *battement fondu* in *battement soutenu*, *battement frappé*, *rond de jambe en l'air*, vaje za raztegovanje telesa, *grand battement*, *adagio*;
- » vaje na sredini prostora, ki jim sčasoma dodamo pomožna in povezovalna gibanja (*pas de bourrée*, *pas de basque*, *glissade* idr.);
- » *allegro*: skoki z dveh nog na dve nogi, z dveh na eno nogo, z ene na isto nogo, z ene na drugo nogo in z ene na dve nogi, ki jih izvajamo *sur place* (na mestu), po prostoru / s prehajanjem v prostor, kasneje pa tudi *avec battu* (udarci noge ob nogo);
- » vaje, ki vključujejo *tour* in *pirouette*, ki jih izvajamo *sur place* in po prostoru;
- » krajše plesne fraze/*etude*, ki vključujejo raznorodne korake in elemente;
- » vaje za moč, stabilizacijo, ohlajanje telesa.

Pouk poteka ob glasbeni spremljavi korepetitorja na klavirju, občasno tudi ob drugih zvočnih spremljavah, kar omogoča razvijanje višje stopnje posluha, ritmičnosti, muzikalnosti ter sposobnost razlikovanja in interpretiranja glasbenih podlag in fizičnega podoživljanja, to pa pripomore k razvoju umetniške plesne izpovedi.

Pri vajah pri drogu in na sredini prostora ohranjamo sistem pravilnega zaporedja baletnih korakov s stopnjevanjem zahtevnosti vaj in kombinacij. Pomembni so: pravilna postavitev telesa (*aplomb*), položaji in pozicije nog in rok, *épaulement* in smeri v prostoru (*en face*, *croisé*, *effacé*, *écarté*). Vaje vključujejo tudi *port de bras* in pozicije za držanje ravnotežja (*relevé*, *soussus*, *sur le cou de pied*, *retiré* idr.).

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Dijake razporedimo v številčno omejene skupine glede na njihovo predznanje in dispozicije. Tako pri dijakih brez baletnega predznanja kot pri dijakih z baletnim predznanjem je pomembno, da imajo pravilna postavitev telesa ter usvajanje principov in kvalitet gibanja prednost pred številčnostjo spoznanih korakov. Znanje in kompleksnost vaj se stopnjuje glede na napredek dijakov.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

Pri učenju in usvajanju zahtevanih znanj v okviru predmeta balet spodbujamo analitično mišljenje, razvijamo in urimo zbranost, pozornost in vztrajnost. Pri izvajanju zastavljenih vsebin in gibalnega materiala posvečamo pozornost zaznavanju, opazovanju in vrednotenju danih vsebin in plesa širše, in sicer s kritično razpravo, primerjavami in pojmovanjem umetniško vrednega. Umetniško in sporočilno vrednost, ki upošteva stopnjo mladostnikovega razvoja, njegovih ustvarjalnih in gibalnih spretnosti, spodbujamo v vseh segmentih dela, tako pri izvajanju tehničnih vaj in baletnih *etud* kot tudi pri samostojnem delu in delu v skupini, pri čemer spodbujamo njegovo ekspresivnost in razvoj lastnega plesnega izraza.

POSTAVITEV TELESA

CILJI

Dijak:

- : razvija pravilno držo hrbtenice, medenice, ramenskega obroča in glave ob rotaciji nog v kolčnem sklepu navzven in usvaja osnovne mehanizme, ki omogočajo ohranjanje pravilne drže;
 - : ozavešča skelet kot oporo telesa;
 - : spoznava gibljivost sklepov ter sile, ki delujejo na telo in vplivajo na njegovo gibanje;
 - : razume vlogo močnega središča telesa in gibljive vertikalne osi kot stabilizatorja telesa ter ga tudi pravilno uporablja;
 - : razume in pravilno uporablja lastni gibalni aparat (delovanje pravih mišic) pri določeni vaji oziroma skupini vaj na podlagi usvojenega teoretičnega in praktičnega znanja anatomije;
 - : anatomsko pravilno uporablja stopala pri obremenitvah na celem stopalu in polprstih;
 - : razume in nadzoruje telo pri vajah za koordinacijo (zavedanje tridimenzionalnosti telesa, orientacija);
- SC (3.1.1.1)

- : pravilno kompenzira in vertikalno prenaša težo v tla in od tal (stopala – kolena – medenica – hrbet);
- : razvija ravnotežje in gibanje v vertikalni osi in skozi na obeh nogah in na eni nogi;
- : spoznava in pravilno uporablja koncept izvajanja gibov en de hors (navzven) in en dedans (navznoter): pri port de bras, gibanju nog okoli vertikalne osi telesa idr.;
- : spoznava in pravilno uporablja osnovne načine vpetosti telesa v prostor (organizacija telesa v klasični geometriji prostora): en avant, en arrière, à la seconde, en face, croisé, effacé, écarté, en tournant);
- : razume in pravilno uporablja 1., 2. in 3. pozicijo rok ter 1., 2., 3., 4., 5. in paralelno pozicijo nog;
- : izvaja vaje z osnovnim épaulement (drža oziroma položaj ramen, glave v odnosu do telesa in rok v določenih smereh);
- : razume in zavestno uporablja gibanje skozi čutne zaznave;
- SC (3.2.1.2)
- : razume in uporablja različne mehanizme gibanja telesa (težnost, elevacije, rotacije, opozicije, nihanje idr.);
- : z uporabno anatomijo spoznava in razume gibalni material (anatomska postavitve telesa, funkcija kosti in mišic v gibu, gibanje in dihanje, preventiva poškodb).
- SC (3.2.1.1 | 3.2.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede vse gibe kontinuirano, s pravilno postavitvijo telesa in ohranjanjem pravilne drže v vertikalni osi s pravilno rotacijo nog;
- » tehnično pravilno izvede baletne korake v skladu s svojimi telesnimi zmožnostmi;
- » izkaže pravilno držo glave in telesa in uporabi osnovne mehanizme, ki omogočajo ohranjanje pravilne drže;
- » obvladuje in upošteva sile, ki delujejo na telo in uporablja močno središče telesa kot stabilizator le-tega;
- » uporabi gibljivost svojih sklepov;
- » izkaže poznavanje in uporabo klasičnih baletnih pozicij nog in rok ter épaulement (znanja o drži glave in ramen v določeno smer);

- » anatomsko pravilno uporabi stopala in izkaže ravnotežje na obeh nogah, eni nogi, celem stopalu in polprstih;
- » pravilno izvede prenos teže pri izvajanju gibalnega materiala;
- » pravilno uporabi koncept izvajanja gibov *en dehors* in *en dedans*;
- » izvede pravičen odziv, doskok in izteg pri elevacijah.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Praktično in komisijsko ocenjevanje znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » TELESNA IZRAZNOST IN JASNOST (sposobnost obnoviti izvirni in detajlni gib ter izvesti gibanje celovito enostavno in usklajeno): obnova in izvedba.
- » VZTRAJNOST (z zbranostjo in učinkovito uporabo energije vzdržati gibanje): vzdržljivost in zbranost.
- » ELEVACIJA (obvladati tehniko in moč tako, da z lahkoto spreminja ravni in pristaja nadzorovano): obvladovanje in izvedba elementov elevacije.

1. letnik: dijak usvoji baletno držo in izvede osnovne baletne korake v skladu s svojimi zmožnostmi.
2. letnik: dijak usvoji baletno držo v vertikalni osi z en dehors rotacijo v kolkih in tehnično pravilno izvede osnovne baletne korake v skladu s pridobljenim znanjem.
3. letnik: dijak je vse gibe sposoben kontinuirano izvajati v pravilni postavitvi telesa in z ohranjanjem pravilne drže v vertikalni osi z en dehors rotacijo nog ter tehnično pravilno izvede osnovne baletne korake v zahtevnejših gibalnih kombinacijah.
4. letnik: dijak je vse gibe sposoben kontinuirano izvajati v pravilni postavitvi telesa in z ohranjanjem pravilne drže v vertikalni osi z en dehors rotacijo nog ter tehnično pravilno izvaja baletne korake na višji zahtevnostni stopnji, a jih hkrati zna podrediti svoji osebni interpretaciji v korist doseganja večje performativnosti.

PRINCIPI IN KVALITETE GIBANJA

CILJI

Dijak:

- : razume in izvaja gibalne principe odpiranja/zapiranja, fleksije/ekstenzije lastnega telesa/giba ter telesa v odnosu s prostorom;
- : ozaveščeno uporablja principe napetosti/sproščenosti telesa pri določeni vaji;
- : zavestno uporablja pretočnost, eksplozivnost oziroma pripadajočo energijo izvajanega giba;
- : razume in pravilno uporablja dinamiko gibanja (impulz, melodičnost, ritmičnost, različne intenzitete in kvalitete giba, kot so suspenz, povezanost, točkovnost) pri določeni vaji.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže znanje strukture gibanja glede na liho ali sodo število ponovitev posamičnega koraka znotraj iste vaje ter izvajanje vaje *en croix* ali z menjavo nog;
- » izvede gibe *en dehors* in *en dedans*.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Praktično in komisijsko ocenjevanja znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » RAZUMEVANJE PRINCIPOV (sposobnost duševno in telesno prilagoditi se posebnim načelom gibanja): razumevanje in uporaba načel.

PROSTOR

CILJI

Dijak:

- : razume, uporablja in raziskuje različne nivoje, smeri, prostorske vzorce in dimenzije prostora (vertikala, horizontala, diagonalna, krožnice, globina idr.);
- : spoznava, razume, razvija, uporablja in obvladuje predstave o prostoru;
- : ozavešča, obvladuje in razlikuje osebni prostor in prostor »izven« ter prehajanje med obema;
- SC (3.1.1.1)
- : definira zračni prostor z elevacijo (skoki).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razume svoj osebni prostor in arhitekturo prostora;
- » izkaže znanje principa osmih točk v prostoru in gibanje v vseh smereh (*devant, derrière, à la seconde, en face, croisé, effacé, écarté, en tournant*).

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Praktično in komisijsko ocenjevanje znanja.

OPISNI KRITERIJI

1. letnik: dijak se zaveda centra in periferije svojega telesa in oboje zavestno uporablja.
2. letnik: dijak prepozna svoj osebni prostor in upošteva prostor okoli sebe.
3. letnik: dijak prilagaja svoj osebni prostor in uporablja arhitekturo prostora za izvedbo baletne etude, pri čemer se zahtevnost stopnjuje in se večja potreba po individualni interpretaciji slehernega giba.
4. letnik: dijak obvlada svoj osebni prostor in arhitekturo prostora.

DELO S SKUPINO IN V SKUPINI

CILJI

Dijak:

○: razvija sposobnost poslušanja prostorskih razmerij in odnosov znotraj skupine;
 SC (3.3.1.1)

I: razvija sposobnost vrednotenja plesne izvedbe profesionalnega plesalca, lastne izvedbe in izvedbe vrstnikov, pri čemer izboljšuje kritično opazovanje, analitične sposobnosti in estetsko občutljivost; SC (2.1.1.1 | 3.3.2.1)

I: preko spoznavanja skupnih evropskih kulturnih korenin oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati; SC (5.1.3.1)

○: razume in uporablja princip akcije in reakcije v skupini; SC (3.3.2.1)

○: uporablja principa sledenja in vodenja v skupini; SC (3.3.3.1)

○: razvija samoiniciativnost. SC (3.1.2.2 | 3.1.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže usklajeno delovanje znotraj skupine;
- » je znotraj skupine samoiniciativen;
- » lastno gibanje prilagodi skupini kot celoti;
- » razvija osebno prožnost in razvojno miselno naravnost z delovanjem znotraj skupine.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Praktično in komisjsko ocenjevanje znanja.

OPISNI KRITERIJI

KVALITATIVNA OBVEZANOST (sposobnost vnašati pozitivno energijo in radovednost v učno uro): udeleževanje pri vajah, zanimanje in radovednost.

VIDIKI PERFORMATIVNOSTI

CILJI

Dijak:

🟡: razvija sposobnost uporabe večplastne pozornosti na podlagi določenih vaj;

🔴 (3.1.4.2)

🟡: *razvija zmožnost interpretacije in razprave o različnih kulturnih prepričanjih, vrednotah in praksah skozi ples, pri čemer se zaveda pogledov in prepričanj družbenega okolja, iz katerega izhaja;*

🔴 (1.1.3.1 | 2.1.1.1 | 2.4.3.1)

🟡: *daje pobude in se plesno udeležuje na šolskih prireditvah in kulturnih dogodkih v okolju;*

🔴 (1.2.3.1 | 1.2.5.1 | 5.1.1.1)

🟡: razume in razvija sposobnost odzivnosti in pripravljenosti;

🟡: razume in razvija odsko prisotnost (prezenco);

🔴 (1.3.5.1)

🟡: razvija osebno interpretacijo in ekspresivnost;

🔴 (1.3.4.2)

🟡: povezuje znanje baletne tehnike z elementi estetike in muzikalnosti;

🔴 (1.3.3.1)

🟡: konstruktivno in poglobljeno razume in v skladu s svojimi telesnimi zmožnostmi in izpovedno močjo uporablja vse zgoraj naštetu pri izvedbi baletnih vaj (etud);

🟡: razvija posluš za (klasično) glasbo in izvaja gibe v skladu z glasbo.

🔴 (1.3.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» tekoče sledi zaporedju baletnih korakov ob drogu in na sredini prostora;

» upošteva glasbeno spremljavo in prepozna fraze;

» glede na značaj plesa in glasbenega materiala razvije individualno plesno interpretacijo;

» na podlagi osebne interpretacije pravilno uporablja različne glasbene podlage in ustvarja lastno dinamiko;

» kritično presoja in selektivno uporablja informacije na spletu in drugje.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Praktično in komisjsko ocenjevanje znanja.

OPISNI KRITERIJI

MUZIČNOST (razumevanje pravilne ritmičnosti ob razvitem občutku za fraziranje): uporaba glasbe in oblikovanje dinamike gibanja.

ENERGIČNOST IN FIZIČNOST (predanost in zadovoljstvo ob delu in uporaba energije, ki pripada izvajanemu gibu): uporaba sposobnosti in prostora ter vnos v gibalno izvedbo.

1. letnik: dijak upošteva glasbeno spremljavo in prepozna štetje taktov in gibov.
2. letnik: dijak pravilno uporablja glasbeno spremljavo.
3. letnik: dijak pravilno uporablja glasbeno spremljavo in začne ustvarjati lastno dinamiko.
4. letnik: dijak pravilno uporablja različne glasbene podlage in ustvarja lastno dinamiko na podlagi osebne interpretacije.

BALETNA TEORIJA IN TERMINOLOGIJA

OBVEZNO

OPIS TEME

Terminologija baleta je izvirno v celoti francoska, dijak se z gibalnim besediščem baleta začne seznanjati v prvem letniku in ga skozi gimnazijsko šolanje utrjuje in dopolnjuje preko praktičnih vaj / baletnih *etud*, ki so sredstvo, s katerim dijak plesalec preko gibalnih kombinacij prelije teoretično znanje v prakso, širi svojo spominsko kapaciteto, praktično uporabi pridobljena znanja ter interpretira tehniko v skladu s svojimi telesnimi zmožnostmi in jo poveže z izraznostjo.

Spoznavanje, utrjevanje, nadgradnja in preverjanje znanja baletne teorije poteka tudi projektno, raziskovalno, eksperimentalno in preiskovalno (v obliki zapisa vaj, dela v skupinah idr.).

BALETNA TEORIJA

CILJI

Dijak:

○: spoznava pravilno izvedbo baletnih korakov in elementov;

! : ob analizi ter vrednotenju raznolikih gradiv razume ples in o njem kritično razmišlja;

SC (1.1.4.1 | 2.2.1.1)

○: z razumevanjem spoznava raznolikost ter kompleksnost izvedbe posameznih elementov in njihov karakter;

○: povezuje dinamike in karakterje gibov in elementov z razumevanjem terminologije.

SC (1.1.2.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna baletne in glasbene zakonitosti in njihovo uporabo v praksi;
- » kritično vrednoti izvedbo baletnih korakov in koreografij.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Pisna ocena.

OPISNI KRITERIJI

TEORETSKO POZNAVANJE BALETNIH KORAKOV IN ELEMENTOV (razumevanje pravilne izvedbe z zavedanjem, da obstajajo različni načini povezovanja posameznih elementov ob upoštevanju karakteristik posameznih korakov): naštevanje, prepoznavanje in analiza gibalnega materiala, katerega obseg se veča od 1. do 4. letnika.

BALETNA TERMINOLOGIJA

CILJI

Dijak:

🟡: pozna in razume osnovno baletno besedišče in terminologijo;

🔴 (1.1.2.1)

🟡: spoznava pravilen zapis osnovnih baletnih korakov in elementov v francoskem jeziku.

🔴 (1.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» pozna in uporablja baletno besedišče.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Pisna ocena.

OPISNI KRITERIJI

BALETNO BESEDIŠČE IN TERMINOLOGIJA (razumevanje in uporaba baletnega izrazoslovja): poimenovanje, pravilen zapis in razumevanje pomena posameznih korakov in elementov.

1. letnik: dijak pozna osnovno baletno besedišče.
2. letnik: dijak pozna osnovno baletno besedišče in ga dosledno uporablja.
3. letnik: dijak dosledno uporablja baletno besedišče in pozna njegovo nadgradnjo.
4. letnik: dijak pozna in dosledno uporablja nadgrajeno baletno besedišče.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

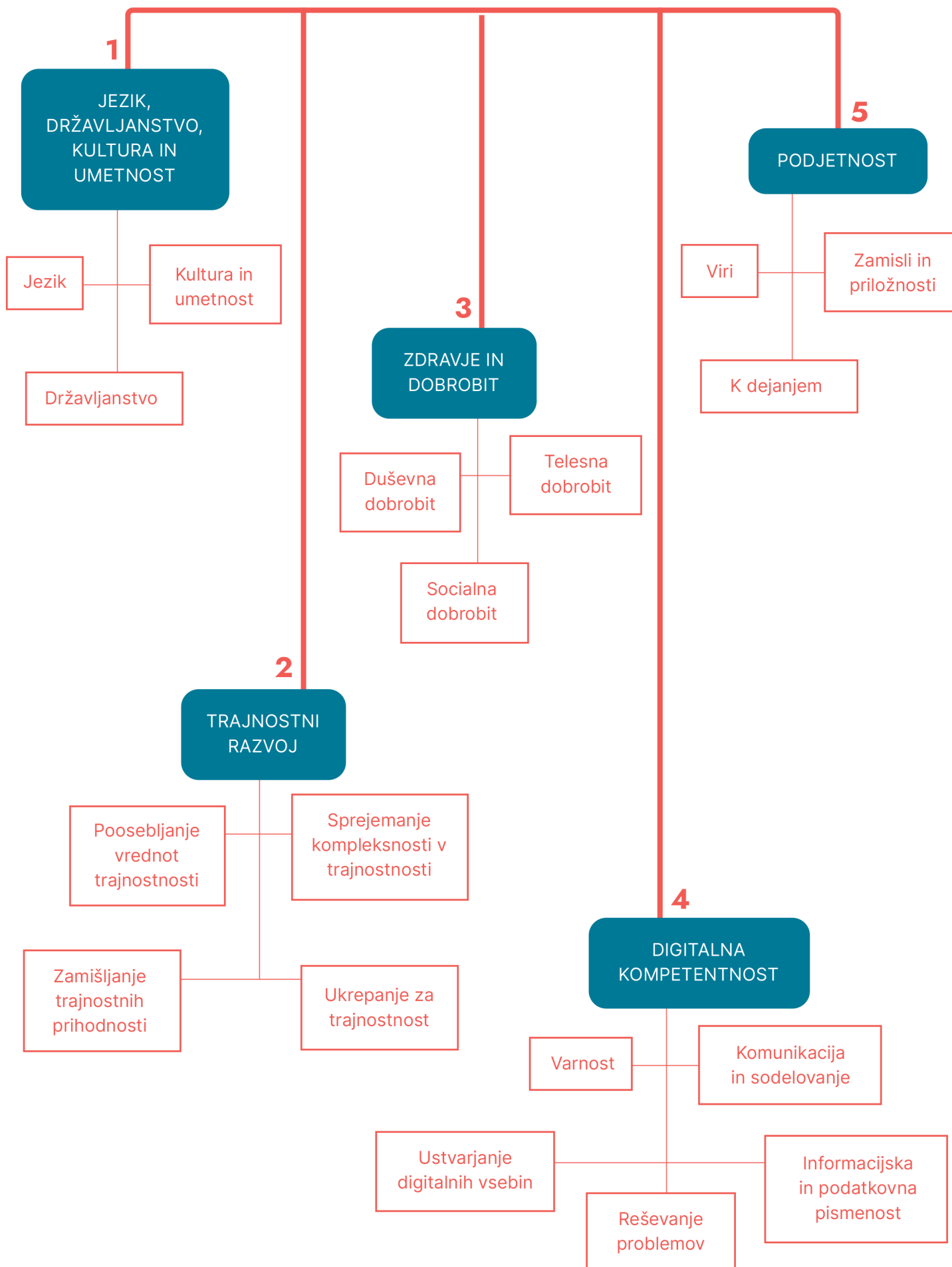
DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

- » Vaganova, A. J. (1999). **Osnove klasičnega plesa**. Založba Debora.
- » Otrin, I. (2000). **Baletni izrazi in koraki**. Mariborska literarna družba.
- » Ryman R. (2017). **Dictionary of Classical Ballet Terminology**. Royal Academy of Dance Enterprises Ltd.
- » Grieg, V. (1994). **Inside Ballet Technique: Separating Anatomical Fact From Fiction in the Ballet Class**. Highstown: Princeton Book Company.
- » Ward Warren, G. (1989). **Classical Ballet Technique**. University of South Florida Press / Tampa.
- » Buckroyd, J. (2004). **Učenec plesa: čustveni vidiki poučevanja in učenja plesa**. Zavod En-Knap, Prehodi.
- » Smith-Autard, J.M. (2002). **The Art of Dance in Education**. Bloomsbury Publishing.
- » Todd, M. E. (2014). **Misleče telo**, Zavod Emanat.
- » Calais-Germain, B. (2020). **Anatomija gibanja: Uvod v analizo telesnih tehnik**. Zavod Emanat.
- » Pavlovič, M in Ogrinc, N. (2024). **Prevenција poškodb in telesna priprava plesalcev: učbenik za področje kondicijske priprave in gibalne terapije**. Založba Univerze na Primorskem.
- » Greene Hass, J. (2010). **Dance Anatomy**. Human Kinetics.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljijsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.